

Sygn. akt IV U 1463/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Monika Wąsowicz

Protokolant starszy sekretarz sądowy Ewelina Trojanowska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2018 r. w Częstochowie

sprawy E. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania E. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 21 września 2017 r. Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej E. J. prawo do emerytury nauczycielskiej od dnia 1 września 2017 r.

Sygn. akt IV U 1463/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2017 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej E. J. przyznania prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona na dzień 31 grudnia 2008 roku nie udowodniła wymaganego 20-letniego okresu pracy nauczycielskiej.

W odwołaniu wniesionym do Sądu ubezpieczona E. J. wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, iż nie zgadza się z ustalonym przez organ rentowy okresem pracy nauczycielskiej w wymiarze 18 lat, 4 miesięcy i 21 dni wskazując, iż pracę nauczycielską rozpoczęła 6 marca 1981 roku i wykonywała ją do 31 sierpnia 2017 roku. Wyjaśniła, iż 6 marca 1981 roku zawarta została z nią umowa o pracę nauczycielską w wymiarze 11 godzin tygodniowo w Zespole Szkół (...)w Ł., która dotyczyła nauki języka angielskiego dla grupy uczniów libijskich, a w późniejszym okresie również pracy wychowawczej w internacie. Umowa ta została następnie zastąpiona umową zlecenia. Dodała także, iż od 1 września 1981 roku była także zatrudniona w Technikum (...). Z tego też względu wniosła o uznanie okresu jej pracy nauczycielskiej od 6 marca 1981 roku do 15 lutego 1984 roku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w S. wniósł o oddalenie oddalenia wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

E. J. urodziła się (...).

W dniu 12 lipca 2017 roku ubezpieczona złożyła pierwszy wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury.

W rozpoznaniu powyższego wniosku wydana została zaskarżona decyzja.

Wnioskodawczyni na dzień 31 grudnia 2008 roku wykazała staż emerytalny w wymiarze 23 lat, 9 miesięcy i 17 dni okresów składkowych oraz 7 lat, 1 miesiąca i 14 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy uznał ubezpieczonej następujące okresy pracy nauczycielskiej, tj.:

- od 1 września 1983 roku do 31 sierpnia 1984 roku;
- od 1 września 1984 roku do 28 grudnia 1984 roku;
- od 1 września 1985 roku do 6 kwietnia 1988 roku;
- od 16 kwietnia 1988 roku do 31 sierpnia 1990 roku;
- od 1 lipca 1991 roku do 7 lutego 1993 roku;
- od 1 września 1995 roku do 30 września 1995 roku;
- od 1 września 1996 roku do 31 sierpnia 1997 roku;
- od 1 września 1997 roku do 19 czerwca 1998 roku;
- od 1 września 1999 roku do 17 października 2002 roku;
- od 19 października 2002 roku do 14 marca 2004 roku;
- od 17 marca 2004 roku do 31 stycznia 2007 roku;
- od 1 września 2007 roku do 31 sierpnia 2008 roku oraz
- od 1 września 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku

w łącznym wymiarze 18 lat, 4 miesięcy i 21 dni.

W dniu 30 sierpnia 2017 roku ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie jej nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Dnia 1 września 2017 roku złożyła świadectwo pracy potwierdzające rozwiązanie umowy o pracę na wniosek nauczyciela na podstawie art. 23 ust. 1 oraz art. 88 Karty Nauczyciela z dniem 31 sierpnia 2017 roku.

Decyzją z dnia 14 września 2017 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonej od dnia 1 września 2017 roku zaliczkę na poczet przysługującego nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a decyzją z dnia 13 października 2017 roku z urzędu przeliczył to świadczenie. Podstawę obliczenia tego świadczenia stanowi ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata świadczenia:

- kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowane na koncie z uwzględnieniem waloryzacji składek, tj. 205.389,59 złotych oraz
- kwota kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, tj. 350.816,51 złotych.

Następnie suma tych kwot podzielona została przez średnie dalsze trwanie życia, tj. przez 263,25 miesięcy, co dało kwotę 2.113,25 złotych.

Z dniem 5 marca 1981 roku ubezpieczona podpisała z Zespołem Szkół (...) w Ł. umowę o pracę na stanowisku nauczyciela na 1/2 etatu, która następnie została zamieniona na umowę zlecenia na okres do 31 sierpnia 1981 roku. Ubezpieczona zatrudniona została na stanowisku nauczyciela języka angielskiego grupy Libijczyków w wymiarze 11 godzin tygodniowo za wynagrodzeniem 90 złotych za godzinę pracy. Kolejne umowy zawarte zostały na okres od 1 września 1981 roku do 15 lutego 1982 roku w wymiarze 6 godzin tygodniowo, od 15 lutego 1982 roku do 30 czerwca 1982 roku w wymiarze 4 godzin tygodniowo, od 1 września 1982 roku do 30 czerwca 1983 roku w wymiarze 4 godzin, od 1 września 1983 roku do 15 lutego 1984 roku w wymiarze 4 godzin tygodniowo.

Dodatkowo w powyższych okresach ubezpieczona raz w tygodniu miała jeden 8-godzinny dyżur w internacie pełniąc opiekę nad uczniami z Libii, również na podstawie umowy zlecenia.

Od dnia 1 września 1981 roku E. J. zatrudniona została także w Technikum (...) na podstawie umowy o pracę w charakterze nauczyciela języka angielskiego i prowadziła zajęcia w wymiarze 4 godzin tygodniowo w I semestrze roku szkolnego 1981/1982, 2 godzin w II semestrze roku szkolnego 1981/1982 oraz w I semestrze roku szkolnego 1982/1983. Od 1 września 1983 roku ubezpieczona zatrudniona została w charakterze nauczyciela w wymiarze 9/18 godzin tygodniowo.

(vide: akta rentowe, akta osobowe ubezpieczonej oraz E. B.

z Zespołu Szkół im. prof. R. G. oraz J. N. z Zespołu Szkół Zawodowych (...), dokumenty załączone do akt sprawy k. 4-27, k.56, k.66-67, k. 71, zeznania świadków J. S. k. 57-58v., oraz wyjaśnienia ubezpieczonej słuchanej w charakterze strony k. 58v.-59)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1189 ze zm.) nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze

w szkolnictwie specjalnym, mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę.

Nauczyciele spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy

w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7 (art. 88 ust. 1a).

W myśl art. 88 ust. 2a ustawy nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r.,

a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz

2)nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż na dzień 31 grudnia 2008 roku ubezpieczona wykazała wymagany okres zatrudnienia oraz że rozwiązała stosunek zatrudnienia w okolicznościach wskazanych w art. 88 ustawy Karta Nauczyciela z dniem 31 sierpnia 2017 roku. Spornym zaś jest, czy E. J. przepracowała na ten dzień 20 lat pracy nauczycielskiej.

Ubezpieczona w celu wykazania brakującego okresu pracy nauczycielskiej przedłożyła dokumenty z okresu jej pracy w Zespole Szkół im. prof. R. G. w Ł. potwierdzających jej pracę w charakterze nauczyciela języka angielskiego od dnia 5 marca 1981 roku.

Organ rentowy odmówił uwzględnienia okresu od 5 marca 1981 roku do 31 sierpnia 1983 roku, albowiem w powyższym okresie ubezpieczona zatrudniona była na podstawie umów zlecenia.

W ocenie Sądu ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zwłaszcza z akt osobowych, zeznań świadka oraz wyjaśnień samej ubezpieczonej wynika, iż pracę nauczycielską rozpoczęła w Zespole Szkół (...) w Ł. z dniem 5 marca 1981 roku. Początkowo podpisana została z nią umową o pracę, która następnie zamieniona została na umowę zlecenia. Powyższe, jak wyjaśnił ówczesny dyrektor szkoły J. S. związane było z koniecznością przyznania nauczycielom uczącym grupę uczniów libijskich wyższego wynagrodzenia za pracę. Z uwagi, iż taka zmiana byłaby sprzeczna z przepisami dotyczącymi zatrudniania nauczycieli postanowiono nauczycieli uczących uczniów z Libii zatrudnić na podstawie umów cywilnoprawnych. Powyższe jednak w żaden sposób nie wpłynęło na charakter oraz wymiar czasu pracy takiego nauczyciela, który wykonywał swoje obowiązki tak jak nauczyciel zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Wynika to z art. 79 ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 roku Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. z 1972 roku, Nr 16, poz. 114), zgodnie z którym stosunek pracy z nauczycielem i nauczycielem akademickim, który ma być zatrudniony w pełnym wymiarze zajęć, zawiązuje się przez mianowanie na stałe, do odwołania albo na czas określony. Równocześnie w ust. 4 wskazano, iż wyłącznie prowadzenie wykładów, ćwiczeń i innych zajęć dydaktyczno – organizacyjnych i naukowych w szkole wyższej może być również powierzone w drodze umowy zlecenia. Tym samym poza przypadkami wymienionymi w powyższym przepisie niedopuszczalne było zatrudnianie nauczycieli na podstawie umów cywilnoprawnych. Wątpliwości Sądu nie budzi zatem fakt, iż praca odwołującej w spornym okresie wykonywana była w charakterze nauczyciela na zasadach wynikających z ówczesnie obowiązujących przepisów, a zatem winna zostać doliczona do brakującego stażu pracy nauczycielskiego.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego, w tym zwłaszcza z załączonych umów zlecenia wynika, iż ubezpieczona jako nauczyciel języka angielskiego grupy uczniów libijskich pracowała w tygodniu:

- w okresie od 5 marca 1981 roku do 30 czerwca 1981 roku – 11 godzin;
- w okresie od 1 września 1981 roku do 28 lutego 1982 roku – 6 godzin;
- w okresie od 1 marca 1982 roku do 30 czerwca 1982 roku – 4 godziny oraz
- w okresie od 1 września 1982 roku do 30 czerwca 1983 roku – 4 godziny.

Ponadto od 1 września 1981 roku uczyła także jako nauczyciel języka angielskiego uczniów polskich w Techniku (...) w wymiarze tygodniowym:

- 4 godzin w okresie od 1 września 1981 roku do 28 lutego 1982 roku;
- 2 godzin w okresie od 1 marca 1982 roku do 30 czerwca 1982 roku;

- 5 godzin w okresie od 1 września 1982 roku do 30 czerwca 1983 roku.

Dodatkowo w okresie roku szkolnego raz w tygodniu pełniła jeden 8 - godzinny dyżur w internacie. W okresie wakacyjnym E. J. zwolniona była z dyżurów.

Z powyższego zatem wynika wprost, iż ubezpieczona w wymiarze ponad 1/2 etatu jako nauczyciel pracowała w okresach:

- od 5 marca 1981 roku do 30 czerwca 1981 roku (11 godzin języka angielskiego dla uczniów libijskich + 8 godzin dyżuru w internacie);
- od 1 września 1981 roku do 28 lutego 1982 roku (6 godzin języka angielskiego dla uczniów libijskich + 8 godzin dyżuru w internacie + 4 godziny języka angielskiego dla uczniów polskich);
- od 1 marca 1982 roku do 30 czerwca 1982 roku (4 godziny języka angielskiego dla uczniów libijskich + 8 godzin dyżuru w internacie + 2 godziny języka angielskiego dla uczniów polskich) oraz
- od 1 września 1982 roku do 30 czerwca 1983 roku (4 godziny języka angielskiego dla uczniów libijskich + 8 godzin dyżuru w internacie + 5 godzin języka angielskiego dla uczniów polskich).

Uwzględnienie powyższych okresów w wymiarze 1 roku, 11 miesięcy i 27 dni, do już uwzględnionych okresów pracy nauczycielskiej w wymiarze 18 lat, 4 miesięcy i 21 dni, da odwołującej wymagany 20-letni okres tej pracy. E. J. spełniła zatem wszystkie warunki uzasadniające przyznanie jej prawa do emerytury nauczycielskiej.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.